

УВОДНО СЛОВО

На основу члана 117. став 2. Закона о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС“, бр. 110/05) и критеријума за финансирање Програма основних истраживања, за пројекте по јавном позиву („Политика“, 27 мај 2005) за период 2006-2010, Министарство науке и заштите животне средине Републике Србије подржало је пројекат групе истраживача са Православног богословског факултета Универзитета у Београду под називом

СРПСКА ТЕОЛОГИЈА У ДВАДЕСЕТОМ ВЕКУ:

Развој црквене просвете и академске теологије (научне дисциплине и правци) у светlostи архивске, документационе и библиографске грађе и теоријске саморефлексије.

Као предуслов за теоријско саморазумијевање, наиме критичко процјењивање српске теолошке мисли у двадесетом вијеку, треба предузети истраживање разноврсне архивске и документационе грађе и њено селектовано аналитично-систематско презентовање, као и израду персоналних, тематских и дисциплинарно систематизованих библиографија српске теологије. Савременом историографском и архивистичком методологијом, као и методама духовних наука, треба да се изучи историја српске црквене просвјете, српских богословских школа и посебно Православног богословског факултета у Београду (оснивање и развој: 1920-1941, 1941-1945, 1945-1952; Богословски факултет Српске православне Цркве: 1952-2004; Православни богословски факултет Универзитета у Београду: 2004–, повратак и перспективе), нарочито с обзиром на развој и катедарско устројство фундаменталних теолошких дисциплина у академском контексту (Библијске науке, Историја Цркве, Патрологија, Догматика и Историја догмата, Хришћанска етика, Антропологија, Агиологија, Аскетика, Хагиографија, Упоредно богословље, Литургија, Црквено право, Пастирско богословље, Мисионарско богословље, Апологетика, Историја религије, Хришћанска философија, Философија религије) и на дјело и дјеловање најзначајнијих српских теолога двадесетог вијека. Као важан дио културе теологија је и код нас значајно утицала на друге духовне области (философију, књижевност, умјетности), што није истраживано на систематичан и организован начин. Истраживање би требало да реконструише духовна струјања и оријентације у српској теологији двадесетог вијека, њен однос према другим духовним наукама и историјској и политичкој реалности. Такође, треба вриједносно процијенити дomete српске теологије и указати на њене развојне перспективе у ширем хришћанском и уопште културном контексту.

У сврху реализације Пројекта организован је 26. октобра 2006. на Православном богословском факултету у Београду научни скуп „Српска теологија у двадесетом веку – истраживачки проблеми и резултати“, на ком је саопштења изложило 14 учесника овим редом: прије подне Владан Перишић, Ненад Милошевић, Владан Таталовић, Србољуб Убипариповић, Богољуб Шијаковић и Богдан Лубардић, а поподне Љубодраг Поповић, Александар Раковић, Предраг Пузовић, Драгомир Бончић, Драгомир Сандо, Мирослав Перишић, Милић Петровић и Саша Пајковић. Након овако груписаних излагања вођена је и прије и послије подне плодна и занимљива дискусија која је указала с једне стране на многе и разноврсне истраживачке проблеме, а с друге стране на сву ширину и значај главне пројектне теме, као и на озбиљност и неистраженост презентованих појединачних тема; притом је отворено мноштво нових питања и аспеката којима ће се у наредном периоду посветити заслужена пажња. Публикујући ова саопштења, препуштамо их заинтересованим читаоцима и критичком суду стручне јавности.

Богољуб Шијаковић
руководилац Пројекта